

BOŽETĚCHŮV SAD

HISTORIE

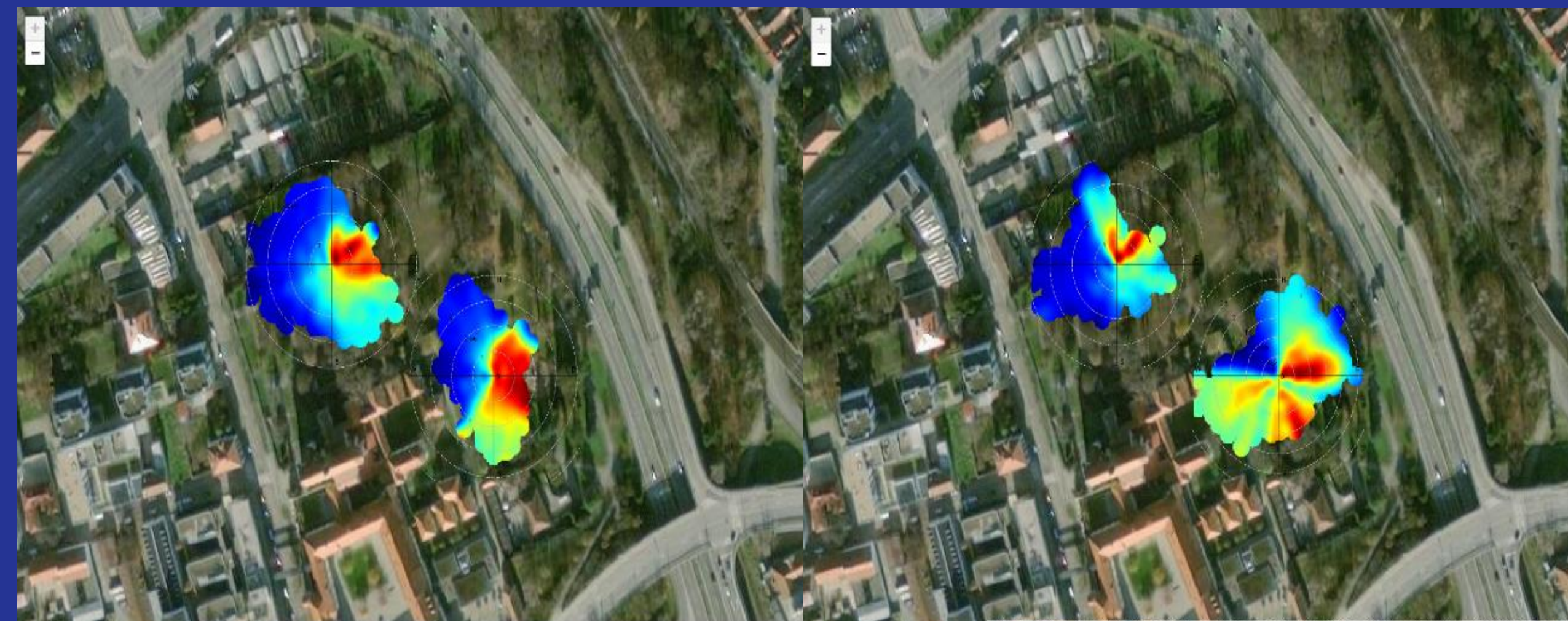
Dnešní park se postupně vyvinul z původní klášterní zahrady. Ta zde byla zřízena patrně už někdy brzy po vzniku kartuziánského kláštera v roce 1375 a vzhledem k přísným klášterním regulím byla veřejnosti nepřístupná. Zahrada na klášter navazovala ze severní a východní strany, přičemž východní hranici vymezoval Kartuziánský rybník. Po zániku kláštera v roce 1782 vznikla v jeho budovách kadetní škola, která zahradu dále využívala. K otevření zahrady veřejnosti došlo až po roce 1918. Postupně se transformovala v park, který byl i hojně využíván k sportovním aktivitám. V zimě zde na venkovním kluzišti například hrávalo hokejové družstvo SK Královo Pole. Dnešní park doplňuje několik sochařských děl. Při kostele Nejsvětější trojice byla již v roce 1871 vztyčena socha sv. Jana Nepomuckého. Dalším dílem je pomník padlým rudoarmějcům od Jaroslava Brunna Kučery, ten označuje také místo uložení více než tří stovek padlých vojáků. Při pomníku se nachází také dřevěný pravoslavný kříž. V severozápadní části parku se nachází sochařská realizace voda, která byla vytvořena Vascem Montecchim v rámci 1. mezinárodního sympozia Kámen 1997.

Obrázek 3 zobrazuje distribuci kadmia (Cd) a olova (Pb) jako jedné z nejrizikovějších těžkých kovů běžně se vyskytujících v městských půdách. Jejich obsah byl, nicméně, nízký, a neměl by proto představovat žádnou vážnou zdravotní hrozbu pro uživatele parku.

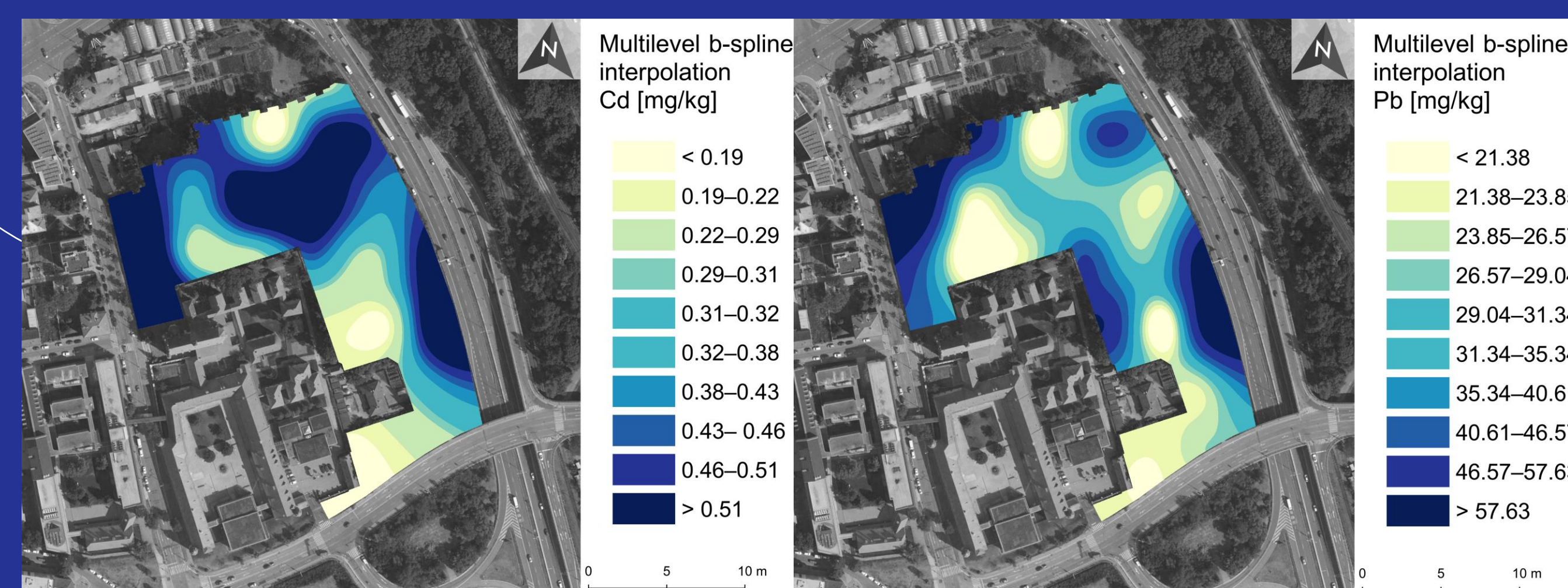
ENVIRONMENTÁLNÍ SITUACE

Znečištění prostředí je jedním z významných rizik ovlivňujících zdraví člověka. Jedním z nejvýznamnějších faktorů ovlivňujících kvalitu ovzduší a půdy v městském prostředí jsou emise škodlivin z dopravy. Nicméně, na celkovém znečištění městského prostředí se podílí i celá řada dalších zdrojů, zahrnující např. průmysl nebo vytápění domácností. Do ovzduší se tak dostávají směsi obsahující stovky chemických látek v různých koncentracích, často s toxickými, mutagenními i karcinogenními vlastnostmi pro člověka. Sledované škodliviny v ovzduší byly v tomto případě oxid dusnatý (NO), oxid dusičitý (NO₂), ozón (O₃) a aerosolové částice frakce PM₁₀, tj. částic menších než 10 μm, v půdě poté těžké kovy.

Obrázek 2. Polární koncentrační grafy oxidu dusičitého, NO₂. Zleva zimní období, letní období, lokalita B (blíže ulice Božetěchova) a A (blíže ulice Sportovní).

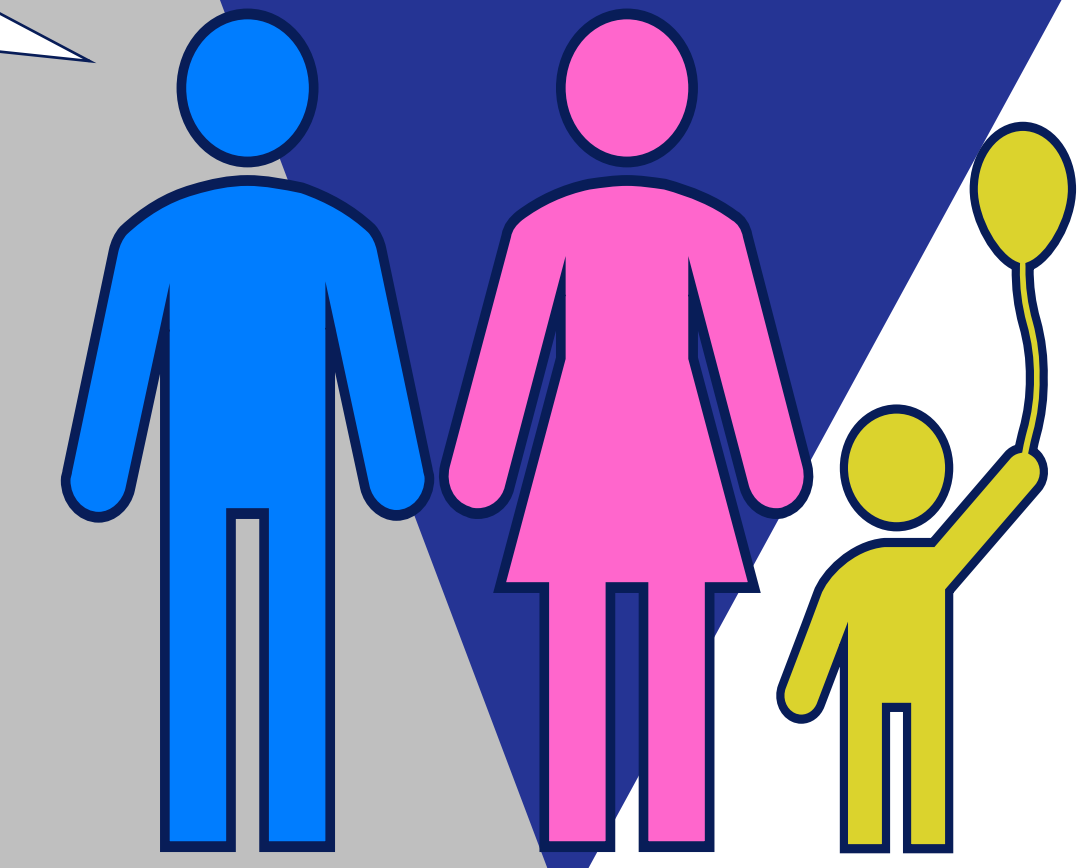
Obrázek 2 ukazuje, že v době měření v zimním období směřovalo k oběma místům měření největší znečištění ovzduší oxidem dusičitým z východu až ze severovýchodu, směrem od silniční komunikace (ulice Sportovní), dále pak i nižší koncentrace od jihovýchodu od ulice Křížkovy. V letním období přicházelo nejvyšší znečištění k oběma lokalitám z východu až severovýchodu, směrem od ulice Sportovní. Na lokalitě B směřovalo znečištění k místu měření podobně jako v zimním období i od jihovýchodu od ulice Křížkovy a od jihozápadu (ulice Božetěchova), na lokalitě A i ze severu směrem od Královopolského nádraží. Ke znečištění oxidem dusičitým docházelo na lokalitě A v zimním období hlavně kolem osmé hodiny, dále pak po 20. hodině, zejména při severovýchodním proudění. Na lokalitě B se navíc vyskytovalo vyšší znečištění při jihovýchodním proudění (směr ulice Křížkovy) jak kolem osmé hodiny, tak mezi 16. a 20. hodinou. V letním období docházelo ke znečištění oxidem dusičitým na obou lokalitách hlavně kolem sedmé hodiny a po 20. hodině. V zimním období byly koncentrace NO₂ na lokalitě B cca 2x vyšší než v letním období, na lokalitě A 1.5x vyšší.

Obrázek 3. Distribuce kadmia (Cd) a olova (Pb) v půdě.

Tento park máme rádi, protože:

1. Je to park s přírodním charakterem a hřištěm dostupný pro velké množství obyvatel Králova Pole.
2. Má krásnou, udržovanou zeleň.
3. Cítíme se v něm bezpečně.

Obrázek 4 ukazuje, že v době měření v zimním období směřovalo na lokalitě B k místu měření významné znečištění ovzduší PM₁₀ ze všech směrů, s výjimkou sektoru od severozápadu po jihozápad. Na lokalitě A směřovalo největší znečištění k místu měření ze severu až z východu. V letním období přicházelo nejvyšší znečištění k lokalitě B z východních směrů, směrem od ulice Sportovní. Na lokalitě A přicházelo nejvyšší znečištění k místu měření ze severozápadu, nižší koncentrace ze sektoru východoseverovýchod až severozápad směrem od ulic Sportovní, Křížkova a Božetěchova. Ke znečištění PM₁₀ na lokalitě B docházelo v zimním období s výjimkou sektoru od severozápadu po jihozápad hlavně v ranních hodinách s maximem kolem osmé hodiny, dále pak na lokalitě B po 20. hodině. Na lokalitě B se vyskytovalo vyšší znečištění při severním až východním proudění (směr ulice Křížkovy) jak kolem osmé hodiny, po 20. hodině. V letním období docházelo ke znečištění PM₁₀ na obou lokalitách hlavně kolem osmé hodiny a po 20. hodině. V zimním období byly koncentrace PM₁₀ na obou lokalitách cca 2x vyšší než v letním období.

Obrázek 4. Polární koncentrační grafy pevných částic, PM₁₀. Zleva zimní období, letní období, lokalita B a A.

Tento panel byl vytvořen za podpory Technologické agentury ČR v rámci projektu Městské parky jako kvalitní sociální a přírodní prostředí pro život (TL01000286). Další výsledky projektu jsou k dispozici na oficiálním webu statutárního města Brna nebo na vyžádání u řešitelů. V případě zájmu o další informace kontaktujte Ing. Martina Brtnického (martin.brtnicky@mendelu.cz).

